

Posudek bakalářské práce
IVY VÍTKOVÉ
VYPRAVĚČ ITALO CALVINO,
Ústav románských studií FFUK

Práce Ivy Vítkové je především velmi dobře rozvržena: Vítková zvolila tři klíčové texty z různých období Calvinovy tvorby a na základě jejich analýzy se pokusila demonstrovat jak dynamiku autorova vývoje, tak hlubinnou jednotu jeho díla.

Pro své analýzy zvolila velmi komplexní síť hledisek, jež zahrnují tyto položky: kulturně-historické souvislosti, autobiografické prvky, vypravěč, postavy, ideové struktury, formální struktury, intertextuální inspirace, stylistické a jazykové volby. Získala tak široký soubor nástrojů, který jí umožnil precizní charakteristiku zkoumaných textů.

Analytickým partiím předeslala kapitolu mapující autorův život a dílo. Už tato kapitola se vyznačuje kvalitami, jež charakterizují práci jako celek: je vybudována na solidní faktografii (a na dobré sekundární literatuře), vhodně ji doplňují účelně zvolené citáty, výklad je věcný, syntetický a informativně bohatý.

Všechny analýzy jsou pečlivé, mnohostranné a svým způsobem vyčerpávající.

Analýza prvotiny *Il sentiero dei nidi di ragno* přesně určuje její místo v neorealistickém kontextu, výstižně charakterizuje protagonistu i postavy komparsu, stanovuje jejich význam v ideovém plánu textu, upozorňuje na bohaté intertextuální souvislosti, zaznamenává prvky autobiografické inspirace a odkrývá důvody Calvinových formálních voleb (er-forma, dialekt).

V analýze experimentálních „cosmocomiche“ Vítková nejdřív analyzuje neobvyklého vypravěče (jakési božské oko bez jakéhokoli ideového rámce), upozorňuje na to, že texty mají blíže k pohádce než ke sci-fi, jakkoli jsou i pokusem o propojení vědy a literatury, identifikuje komplexní intertextualitu těchto próz (čerpající nejen z narativních žánrů, ale také z traktátové literatury) a – možná nejlepší postřeh – zdůrazňuje jejich hravost (s. 32: „Calvino si hraje se čtenářem, s jazykem i s logikou“).

V analýze románu *Se una notte d'inverno il viaggiatore* Provazníková nejprve popisuje kombinatorickou strukturu textu – a v té souvislosti hovoří také o dílčích formálních aspektech a dílčích tématech, jež se dotýkají tvorby a recepce textů – , pak připomíná jeho autobiografické zakotvení ve spisovatelském prostoru, hovoří o postavách, složité kompoziční výstavbě a znovu o inspiračních zdrojích (Barthes, Oulipo).

V závěru autorka resumuje. Jako konstanty Calvinovy tvorby uvádí princip hry, využívání pohádkových a mytologických vzorců, neustálé rozvolňování (a rozšiřování) žánrových, vypravěčských aj. kodifikací, prostupnost reálného a ireálného a také – ne vždy na první pohled patrnou – autobiografičnost. Měnila se především konkrétní inspirace, jak ji s sebou nesl kulturní vývoj. Podstatnou konstantou Calvinova psaní – uzavírá autorka – je lehkost. „Jeho intencí je mluvit o věcech lidské i nadlidské tíhy s lehkostí.“ To všechno jsou bystré a předsvědčivé teze, a jsou vskutku v autobiografických partiích bohatě doloženy.

Co je třeba na práci ocenit zvláště, je její výkladový řád a vysoká stylistická úroveň. Rovněž všechny formální náležitosti jsou zcela v pořádku. V celé práci jsem zaregistroval jen pár překlepů (s. 8: Conradi místo Conrad, s. 9: bilancuje místo balancuje, s. 32: vyplívá; s. 34: Descart místo Descartes).

Závěrem:

Práci pokládám za nadstandardní a hodnotím ji známkou výborně.

Praha, 10. 8. 2012

doc. PhDr. Jiří Pelán, Ph.D.,
vedoucí práce